

București, 1 noiembrie 2007

Guvernul închide ochii la finanțarea generoasă a falsei cercetări științifice

Este unanim acceptat că în viitor vor prospera acele economii bazate pe aplicarea imediată în producție a rezultatelor originale și valoroase obținute prin cercetare științifică competitivă, adică economiile bazate pe cunoaștere.

În prezent nu există o evaluare completă, corectă și independentă a nivelului real al cercetării românești, pentru că nimeni nu s-a încumetat să facă o analiză în amănunt și exhaustivă a faptelor și rezultatelor, adică un audit, de preferință extern, a cheltuirii banului public din cercetare din ultimii 7-8 ani.

Și totuși, analize europene și internaționale, ce nu pot fi influențate de vorbe goale, se încapățanează să indice, pentru România, nivelul de codășă în ceea ce privește rezultatele cercetării științifice, cu toată finanțarea crescătoare și generoasă acordată de guvern. De ce sumele tot mai mari investite în cercetare nu aduc succesul dorit? Să vedem cum și pe ce anume a înțeles Guvernul României să cheltuiască banii publici destinați cercetării.

În România, acordarea finanțării de la bugetul guvernamental a cercetării științifice se face, aparent, în mod obiectiv și corect, pe baza "de concurs". În fapt, un mecanism îndelung perfectionat la nivelul institutelor de cercetare și tacit acceptat de guvern, permite celor interesați să obțină o mare parte din banii publici acordati cercetării, și să-i cheltuiască fie pe cercetări care, în cel mai bun caz, repetă palid ceea ce demult s-a făcut în alte țări, fie pe teme mincinoase „ambalate”, adică pe proiecte false încă din momentul propunerii și până la raportarea rezultatelor.

Iată, cu titlu de exemplu, un proiect finanțat generos în cadrul programului CERES și menționat în raportul guvernamental postat pe web la: http://www.mct.ro/ancs_web/img/files_up/115288782112%20CERES%202005.Doc "Metode de creștere a safirului bazate pe microstructura și microchimia interfetei în X-alumina dopată cu pamanturi rare (de la policristal la macrocristal)" are drept "rezultate deosebite și concluzii pe toată durata proiectului" o "metoda de creștere a safirului", iar la capitoul "valorificare" se menționează "lucrări și comunicări științifice". Informațiile noastre indică cu certitudine că aceste "realizări", raportate de către INCDFM-Magurele și apoi însușite oficial și raportate public de către Guvernul României, sunt absolut false. Nu s-a făcut, în România sau la INCDFM-Magurele, niciun fel de cercetare reală pe această temă, nu s-a elaborat nicio metodă nouă și originală de obținere a safirului, "bazată pe microstructura și microchimia interfetei în X-alumina dopată cu pamanturi rare" (nici nu știm ce înseamnă X-alumina, știm în schimb ce este alpha-alumina) și nu s-a publicat nicio lucrare sau comunicare științifică având un conținut care să raporteze rezultate proprii, noi și originale pe această temă. Totuși, raportarea periodică a unor "realizări" a permis încasarea constantă timp de ani de zile a unor salarii la nivelul maxim posibil, de către un colectiv care n-a făcut niciodată ceea ce a raportat. Toate acestea s-au întâmplat sub oblăduirea directorilor INCDFM-Magurele. Mai mult, știm sigur că acel colectiv de cercetare nu a avut niciodată competența necesară să abordeze o astfel de temă, necum să o

duca la bun sfarsit. Nimic n-a oprit, inasa, decontarea "lucrarilor de cercetare", pe baza unor rapoarte periodice care contin enorm de multe falsuri pure si depuse oficial, toate, sub semnatura directorului general al INCDFM-Magurele. Aceste rapoarte au fost validate pe baza aberantului mecanism de AUTORECEPTIE, care a functionat neingradit si in mod nerusinat, iar ministerul si le-a insusit cu ochii inchisi si a platit tot asa.

Ministerul Educatiei, Cercetarii si Tineretului a refuzat intotdeauna cu obstinatie sa procedeze la un audit extern al cheltuirii banilor pe programele nationale de tip CERES sau de alt tip, cu toate ca acest lucru a fost solicitat de nenumarate ori de catre EDU CER si de catre alte organizatii ale societatii civile. Legea il obliga sa faca publice aceste date, dar ministerul tace si face risipa de bani publici in continuare.

Exemple de acest fel pot fi multiplicat, dar important ni se pare sa propunem solutii, in speranta ca MEEdCT va tine seama de ele.

1. Efectuarea unui audit al cheltuirii banului public pe toate proiectele din toate programele de cercetare finantate de guvern, programe finalizate sau in curs de realizare, precum si a proiectelor ce abia urmeaza a fi finantate. Auditul ar urma sa fie realizat de un organism al Uniunii Europene, format din experti straini.

2. Trebuie curmata neintarziat autopropagarea sistemului de finantare adoptat de guvern in momentul de fata. Este o practica curenta aceea ca, pe baza "meritelor" anterioare dovedite de directorii de proiecte cu realizari false de felul celor din proiectul citat, sa se acorde un punctaj mare proiectelor noi propuse de aceiasi directori, asigurand finantari viitoare in cadrul unor "competitii de proiecte" finantate din ce in ce mai generos. In lipsa unei adevarate competitii de piata, care ar regla situatia in mod obiectiv, ramane aplicarea unui control extern ca unic mijloc de curmare a risipei banului public destinat cercetarii stiintifice

3. Cercetarea romaneasca trebuie cu orice pret orientata spre rezolvarea problemelor reale si concrete puse de necesitatea progresului semnificativ al economiei si nu doar spre inventarea de probleme de varf cu unicul scop al obtinerii banilor de la bugetul public pentru mariri de salarii.

4. Trebuie rupt cu orice pret lantul de simulacre acceptate tacit, din comoditate si incompetenta, de ambele parti contractante si care face posibila finantarea de la bugetul public a prea multor proiecte de cercetare fara valoare sau false. Pentru aceasta:

- corpul de evaluatori trebuie redus masiv numeric si doar la o lista de profesionisti a caror valoare este dovedita exclusiv prin lucrari ISI originale si in numar suficient. Titlul de profesor universitar sau conferentiar nu trebuie echivalat cu competenta, aceasta fiind dovedita doar prin prezentarea unei liste semnificative de publicatii ISI cat mai recente. Orice "echivalari" trebuie excluse.
- se impune ca o necesitate de neocolit cooptarea de evaluatori straini, alesi pe baze obiective si platiti pentru serviciile lor. Nu se vor accepta orice persoane din strainatate, doar pe motivul ca nu lucreaza in Romania, ci doar pe baza acelorasi criterii ISI aplicate si evaluatorilor romani. Plata acestor straini, corespunzatoare standardelor din tara lor, va aduce o remarcabila economie de bani publici de la bugetul romanesc, prin curmarea risipei masive nejustificate ce se face in momentul de fata.
- reducerea ponderii exagerate a punctajului acordat actualmente acelor directori propunatori care pot produce o lista bogata de proiecte conduse anterior. In afara unor dovezi concrete si

semnificative de competență în materia implicată de tema nou propusă, cu preponderență prin publicatii ISI, criteriul numărului mare de proiecte conduse anterior trebuie considerat ca nesemnificativ.

5. Incetarea finanțării turismului științific internațional de la bugetul public. Numai contribuțiile dovedite invitate la conferințe și congrese trebuie finanțate, nu înainte de o evaluare severă a conținutului prezentărilor, făcută în fața întregului institut.

6. Creșterea masivă a cheltuielilor de la buget destinate asigurării accesului permanent al institutelor de cercetare la revistele ISI semnificative, accesibile on-line pe Internet. Nu există nici o universitate sau institut de prestigiu în lume care să nu aibă asigurat acest acces, costisitor și desigur, dar fără de care nu poate exista o adevărată excelență.

7. Reducerea drastică a numărului de proiecte acceptate la competițiile naționale de proiecte de cercetare finanțate din bani publici.

8. Reorientarea fondurilor destinate cercetării românești de la bugetul statului. Practica actuală arată că, prin proiecte fără nicio valoare, se pot mari salariile oricât de mult (la nivel "european", de 4300 euro "pentru cine merita"). În schimb, trebuie reorientată masiv și urgent finanțarea cercetării mai întâi spre dotarea CATORVA INSTITUTE (nu cu zecile, cum sunt acum). Avem nevoie de vreo 5-6 institute naționale, pe câteva direcții principale de cercetare ! Nu vom putea face NICIODATA cercetare de nivel mondial cu oamenii pe care-i avem acum, (cei mai mulți), și cu dotarea de azi.

În concluzie, s-a făcut un pas important prin creșterea fondurilor alocate cercetării, dar, la fel ca în educație, statul se comportă ca un patron neinteresat de cum se cheltuie banii săi, împrejurare de care profita funcționarii însărcinați cu împărțirea banilor.

COMITETUL DIRECTOR EDU CER.

